

EESTI SPORDILEHT

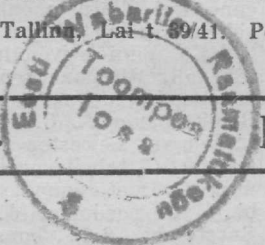
EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, Lai 1, 1941. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuu peale 60 marka. Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VII. aastakäik.

Reedel, 15. oktoobril 1926. a.

VII. aastakäik.

Nahkkuul lendab ümber maailma.

Välismaade stadionidelt. 1. Austria-Tsheho-Slovakkia maavõitlusel. Tshheh Zenšek võtab peaga palli Austria forvarditel Sindelari ja Klimal. 2. Tottenham Hotspurs lööb Westbromwich Albioni 3:0. Keskaja väravavaht Ashmore päästetöös. 3. Üllatusmatsh Viini esivõistlustel, kus Rudolfshügel lööb WAC'i 2:1. 4. Inglise suurvirtuosisid Charles Buchan (Arsenal) ja Shears (Liverpool) töös. 5. F. C. Bologna ja Torino Juventus võistlesid Itaalia ringkonna võistlustel kolm korda enne, kui võit Juventusele 2:1 langes. Schiavo ja Bigatto võistlesid palli pärast. 6. Simmeringi ja Austria väravavaht Saft heidab pallile. 7. Ungari back Fogl 2. võtab austerlaselt Ur'dililt, Rapidi tankilt, palli.

Ajal, mil meie jalgpallihooaja luigelaul õnetu välktorniirina kõlas ja kogu nahkkuulirüütlite mürarikas pere talveunne vajub, löövad vast jalgpallikired mujal maailmas õitsele, käivad eelmängud suurtele palangutele, mis päev-päevalt saabumas ja juba miljonite „jalgpallihaigete“ meeli pinevile kruvivad.

Tänavu vähemalt tundub meil, et meie jalgpallihooaeg liiga vara lõppes. Võrdlemisi kaunid sügisilmad veel, stadioni muru on ideaalises korras, just kui kutsub mängule, kuid män-

g'jad ei ole enam teps. Need on väsinud ja ütlevad, et aitab küll.

Seda väsimust tuleb siiski liiga varaseks pidada ja meie vildakute jalgpalliharjumuste arvele kirjutada, mis jalgpallimeeste jõuga ebaratsionaalselt ümber käib. Meil puudub nimelt süstemaatiline treening ja veel enam eeltreening, mis tarviliku füüsilise tugevuse peab jalgpallimehele looma. Meie jalgpallimees hakkab kohe kevadel mängima, matshe pidama, ja nendega peab ise pikapeale vorm tõusma. See tõusebki,

kuid ei omanda sarnast tasapinda ja kestvust, kui seal, kus kõiki praeguseaja teadmisi ja oskusi kehakultuuri vallas vormi saavutamiseks kasutatakse. On loomulik, et muudatusi, isegi õige põhjalikke muudatusi, meie jalgpallielus peab sündima, et kõigi väike- ja suurrahvastega sammu pidada, kellega meie seni kohanud ja kohtuda kavatseme. Talvine treening on algnõue meie jalgpalli avaramateks väljavaadeteks. Sellega lähedalt seotud on ka pikem jalgpallihooaeg, mida praegu välised tingimused meil

Keha ja vaim kasvatuses.

Eesti Spordilehele kirjutanud dr. Carl Diem, Saksa riikliku kehaharjutuste nõukogu peasekretär.

Kant on oma loengutes psüholoogia üle öelnud, et „hinges midagi sarnast ei või leiduda, millest keha osa ei võta“, ja et „muutus kehas ühtlasi muutust hinges ja muutus hinges ühtlasi muutust kehas tähendab“. Neid suure filosoofi sõnu ei ole praeguses kasvatuses vist tähele pandud, kuigi neid igapäevaste kogemustega kinnitada võib. Iga inimene teab ja on isendas tunnud, et väiksemgi kehaline korraus, peavalu, külmetus, „kassiahastus“ vaimlist loomisvõimet vähendab. Pikemalt aga ei mõelda selle üle järele. Meieaja inimesel on keha ainult isanda ümmardaja, kelle kohustuseks on — ennast mitte tunda anda. Kui ta terve on, kui ta nimelt mingit valu ei valmista, valdab peale tema kõik muu meie mõistust. Ja nii on meie kasvatus mõistusekool; tegelik elu vajab suuremaid teadmisi, tehnilised oskused ja seaded asendavad kehaliku jõu. Kui aga — nii võib öelda — kergemgi ebakõla meie keha majapidamises triumfaalset vaimu tumestab, kas ei või siis vastav heatunne, kõrgelearenenud kehaline saavutusvõime ka vaimu viljakamaks muuta? On ju ometigi kõige mõistustlike kandja, peaju, ühes teina eriliste mõtlemise ja tegutsemise osadega, iseenesest midagi kehalikku. On väga tõenäolik oletus, et suurendatud kehaliku töö läbi tugevalt verega toidetav peaju ka vaimlist tööd paremini sooritada suudab, kui nõrgast verevoolust niisutata.

Rida uurimusi koolilaste kehalise ja vaimlise arenemise üle, mida Kosog Breslaus, Rietz Berliinis, Roese Dresdenis, Sack Moskvast, Porter St. Louis, Lessenich ja Schmidt Bonnis, Quiersfeld Rumburgis ette võtnud, on tõendanud, et kehaliselt hästiarenenud lapsed ka vaimliselt rohkem saavutavad.

On aeg kasvatuses Plato tarkusele tagasi jõuda: ei ole hing, mida kasvatatakse, ja ei ole keha, vaid on inimene, keda ei pea poolitama, üht poolt ilma teiseta õpetades, vaid mõlemaid ühiselt talutades ja juhtides, kui kaarikule rakendatud hobusepaar. Nii umbes on Montaigne Plato tarkuse kokku võtnud ja nii leiame meie seda Plato „Seadustes“, mis, modernilt väljendades, juba igapäevast võimlemistundi, mänguväljade seadust ja mõnda muud sõna-sõnalt sisaldavad, mille poole meie tänapäev alles võitleme.

Võimlemisõpetus ja sportline arendamine koolis ja elus ei ole seega mitte ainult tervishoidline kohustus ja kehaline tegutsemisoskus, vaid mõistuse ja karakteri kujundamise küsimus, lühidalt: tervikuline kasvatus.

Iseenesest jatkaks juba kehaliste harjutuste hügieenilisest ja praktilisest tähtsusest, et riiklisi korraldusi ellu kutsuda nende rahvaharjumusteks muutmiseks. Meie teame, et tervet rida igasuguseid haigusi kuni kopsupõletikuni võib selleko-

haste kehaliste harjutustega ravida. Veel enam: võib haigusi nende alla paenutada. Milline suur tähtsus on keha funktsioonidele, kui ei ole tarvis kümneid naelu ülligset rasva toita ja ilmaaegselt ümber vedada; mida tähendab see üldisele elujõule, kui keha tüvi, selgroog, millest närviõrgud laiali lähevad, oma loomuliku paenduvuse alal hoiab! Ja lõpuks, praktiliselt rääkides, milline tähtsus ei ole sellest kogu rahvale, kui ta liikmed kehaliselt võimsad on, et liiga pealetükkivale naabrile tarbekorral vastu pead virutada! Sellest üksinda juba — arvan ma — jätkub nõudmiseks, et kasvatusse varasest lapsepõlvest kuni vanaduseni oleks seotud korrapärased kehalised harjutused.

Selles mõttes on seni turniõpetust koolis korraldatud. Ta oli tehniline ala, mille hügieenilist tähtsust seeläbi allakriipsutati, et koolitolmu kõrval ka turnisaali tolmu üle võitu püüti saavutada. Uuem vool püüab igatahes turnimise poole vabas õhus, nagu juba sportline liikumine on rahva hulka levinenud, ja on loomulik, et seetõttu koolile, ülikoolile ja rahvale tarvilikul määral mänguväljasid muretsetakse.

Siis puudub aga meil veel midagi: et kehalist arendamist mitte „õppeainena“ ei levitataks, vaid tema abil kasvatataks, milleks loomulikult ainult tehniliselt õpetatud turniõpetaja asemel asja teaduslikult võtvad kasvatajad oleksid. Sellel kohal vajame meie mehi, kes oma terve olemisega püüaksid noorsoole eeskujuks olla. Ja tüdrukutele, kelle kohta sama maksab, vajame meie vastavaid õpetajannasid. Siis näeme meie korraga, et praeguse õppekooli varavananenud, kitsarinnalised ajupiinajad oma kohtadelt eemale surutakse niisugustest, kelle tugev tegevusiha kasutamine on vaimlise ülearenemise pidurdanud. Tulevane kasvataja läheneb neile hiljavalmunud õpilastele kehaliselt ja mitmedki alandused ja häbistused, mida praegune kool edaspidisele elule tasateematult pärandab, jäävad tulemata. Kehaharjutused on tähelepanu koolitamine, nad loovad tahte ja sündide, vastupidavuse ja enesevalitsuse. Nende abil võib hingeteadlane-õpetaja õpilaste iseloomu vigu tasanada ja väljapaistvaid omadusi esile tõsta. Igakülgset ja kunstiküpselt arendatud keha võidab tagasi oma loomulikud ihad, mis ka isamaa-armastuse aluseks on, kuna ainult omaette arendatud mõistus ilma nende juhtnöörideta sagedasti eksiteele viib.

Need on mitmekülgsed keha muutused, mis samaaegselt ka hinge muudavad. Ainult niisuguses täiuslikus kehalise ja vaimlise kasvatuses kooskõlas jõuame meie kõigi aegade kultuuri eesmärgile lähemale, mille poole juba antiikajal püüti, eriti helleenidele ihaldatavana paistis ja mida Schiller lühidalt kokku võttis: inimest viimistleda.

Nahkkuuli võitlusväljadelt.

(1. lhk. järg.)

juba võimaldavad. Kolmekuulise mänguga (vormi saavutavad jalgpallimehed meil enam-vähem juulis) ei saa kunagi meistriks rahvusvahelise mõõdupuu järel.

Mis praegu kõik välismaadel jalgpalli alal sünnib, on raske isegi meie oludes jälgida, veel vähem lugejaskonda vähegi põhjalikult informeerida. See nõuaks praegusest vast kolm kor-

da enam ruumi, kui E. Spordileht seda pakkuda suudab. On peadpööravalt kirju ja elav see keerlemine nahkkuuli ümber, mis veereb praegu ümber maailma ja kokkuvõttes vast temale kintgitava huvi poolest maailma kaaluvama probleemina tundub, igatahes kaaluvamana kui selle muna enda liikumine ilmaruumis millel nahkkuuna veeretatakse. Kuid olgu siiski linnulen-

nult väike pildistus sellest rähklemisest omal kohal.

Peahuvi jalgpallis on momendil päämiselt koondatud esivõistlustele. Teadagi seisab esikohal ikka jalgpalli emamaa, udune Albion, kus läbisegamini igal week end'il ligi 300.000 pealtvaatajat liigavõistluste käiku jälgib. Et õnn on üürrike ja sportline vorm väga kõikum mõiste, näitavad inglise liigatabelid kõige õpetlikumalt. Läänud aastased esimesed sõidavad allamäge, kuna viimased esikohtadel rühivad. Nii tuiskab hea õnnega esikohal Leicester City, kelle viimane ohver oli Sunderland 2:1. Mitmekordne liigavõitja Huddersfield Town püüab end vee peal kõige jõuga hoida, kuid ei suutnud viimasel kohtamisel Evertoni vastu enam saavutada kui 0:0. Ka Arsenal sai Burnleylt 2:0 lüüa ja liigleb edasi. Igatahes on seisukord Inglismaal praegu väga segane ja nõuab vist veel tükk aega enne, kui üllatuste õhkkonnast hakkavad enam-vähem kindlad võitjad selguma.

Ka Viini esivõistlused veerevad üllatuste tähe all. Viimane sensatsioon on, et läinud aastane meister Amateure teisest klassist tõusnud Brigittenauer A. C. käest 1:3 peksa sai. Nagu Inglismaal Leicester City, nii seisab Brigittenauer A. C. tabelis praegu esikohal ja ei ole veel ühtki kaotust saanud. Ka teine vähetuntud klubi — Floridsdorfer A. C. möllab kõvasi, lõi Sportklubi 2:1, kuna Hakoah vaevaga 1:1 mängis.

Sabaria, end. Szombathely A. K., on Ungari jalgpalli uus devüis. See provintsimeeskond, kelle võimeid profide hulka tõusmisel suurelt kaheldi, on rea üllatusvõitudega esivõistlustel ja sõprusmatshidel üldiseks lemmikuks tõusnud. Teine samasugune meeskond on Szegeedi Basia. Kohe alguses lõi Sabaria Kispesti 1:0 ja võitis siis ka Ujpesti (end. UTE) 1:0, kuna Basty Nemzeti 4:2 külmaks tegi. Esikohal püsib praegu siiski Hungaria (end. MTK), kes ühtki punkti kaotanud ei ole ja viimasel mängul Nemzetyt 2:0 lõi.

Tsheho-Slovakkias käivad praegu pokaalivõistlused. Kuna Sparta Ameerikas ringreisiil viibib, on Slavial võrdlemisi kerge tegutseda ja hõlpsaid võite korjata. Suuremaid üllatusi ei ole juhtunud. Nuselsky S. K. sai Slavialt 2:8 (1:4) lüüa, Meteor VIII 1:2 jne.

Saksamaal käivad ringkondade esivõistlused, mille võitjad siis hiljem meistri nime peale kohtavad. Berliinis suutis läinud aastane meister Hertha vastu ootusi ka tänavu seni edukat Tennis-Borussiat 1:0 taltsutada. B grupis võitis lõpumängus Union-Oberschöneweide Viktoriat 4:1. Löuna-Saksamaal lõi 1 F. C. Nürnberg, kes püsib seal parimana, Augsburgi Schwabeni üllatusagajärjega 11:0. Bayern München sai Spelvereinigung Fürthilt 0:4 sugeda.

Prantsusmaal sündis ka esivõistlustel üllatus, kuna läinud aastane teise klassi meister Stade Olympique de L'Est läinud aastast Pariisi meistrit — Club Français't 2:1 võitis ja ennast kui ainsam kaotuseta klubi tabeli etteotsa seadis. Tagantjärele sai Club Français ka Red Star'ilt 4:0 lüüa.

Itaalias on ringkonnavõistlused läbi ja start „Divisione Nazionale“ tehtud. Läänud aastased finalistid Torino Juventus ja Bologna saavutasid mõlemad võidud. Juventus lõi Hellast 6:0 ja Bologna Padovast 5:1. Järgmisel ringil lõi Juventus Casalet 4:0 ja Bologna Livornot 3:2.

Shveitsis on esivõistlused septembri algusest hoos. Ida-Shveitsis on Zürichi Groshoppers esikohal, Kesk-Shveitsis Berni Young Boys ja Lääne-Shveitsis Biel.

Nii käivad igalpool praegu tulised heitlused ja nende lõpulikud tulemused ei ole kaugeltki selged. Küllap nii mõnelgi pool palju keeruliku ja üllatavat võib juhtuda! Üldise punase niidina näib pea kõigest esivõistlustest läbi käivat nooremate ja vähetuntud meeskondade edu, kes isegi rea esikohti on kinni pannud. See näitab üldist tasapinna tõusu ja sellest on tingitud ka neile rahva see sümptoma. Oleks isegi loomuvastane, kui rahva poolehoid koonduks ainult mõnele vanale meistermeeskonnale. Sarnane juhus tähendaks paigalpäsimist või väljasuremist.

Nii purjetab jalgpalliilm hiigla hooga edasi oma arenemisteel, võites endale uusi ja uusi poolehoidjaid, juubeldavaid masse, saades ja juba isegi olles praegu oma ulatuse poolest kaaluvamaks spordialaks maailmas, kel ühtlasi ka mõjuv sõna on kogu inimkonna arenemisel kaasa rääkida.

— Al Gener on Pariisis sensatsiooni sünnitanud eskimo poksija. Ta on 190 sm. pikk ja 91 kg. raske. Ta on kasvanud Põhja-Siberis, kust ta tuntud poksimanager Jeff Dickson hankis.

— Sabaria, üks parematest Ungari jalgpallimeeskondadest, sai Belgias „punaste kuradite“ käest 1:7 lüüa.

Välkturniir kõueõhkkonnaga.

Üllatuselt üllatusele veerenud turniiri võitis Sport, lüües Võitlejat lisaaajaga finaalis 1 : 0.

Õo läbi perioodiliselt valanud vihmasa-
dude raugedes jõudis päike alles pühapä-
va pealelõuna algminutitel läbi pilvede tih-
niku staadionile piiluma hakata, et lühi-
kestki aega veel roheline aasa pinda kuiva-
tada järgnevateks heitlusteks. Samal ajal
hakkas ka vihmakartusest vabanenud
pealtvaatajaid koguma, et umbes tuhande-
pealise huljana vastu võtta 1. klassi mees-
kondade ühine sügisparaad välkturniiri
näol. Vihma tõttu viibis ka turniiri al-
gus ja minutinäitaja oli juba paarküm-
mend üle ühe roninud, kui esimestena koh-
tavate Nõmme Kalju ja Meteori mängijad
väljale hakkasid tilkuma. Kuid matshi al-
gades selgub korruga, et Kalju kavalalt
või juhuslikult 12 mängijat Meteori 9
vastu oli seadnud. Muidugi vabastatakse
Kalju üleliigsest mehest, kuna Meteorile
üks juure tuleb. Kuid täit meeskonda
Meteor siiski ei saa ja selles peitubki kõi-
gi edaspidi vallalepääsenud segaduste
„kurja juur“. Nimelt on Silber ette tea-
tamata Meteori tolmu jalgadelt pühkinud
ja kavatsuseks võtnud Siiriuse kollases
särgis õne katsuda. Selle peale reageerib
Meteor hiljem protestiga ja nüüd algab
üldine musta pesu sorimine. Selgub, et
pooled osavõtjatest seltsidest on tahtnud
ometi lõppevaks hooajakski vähe kõrvale
hiilida liidu nõudlikkudest paragrahvidest
ja esineda registreerimata mängijatega.
Asja võib küll mitmesugusest vaatevink-
list arvustada, kuid peasüüdlaseks tunnis-
tab üldine arvamine siiski liitu, kuigi Ka-
lev kõigi segaduste patuoainaks jäi. Liit
oleks pidanud turniiri tingimused seltsi-
dele varemalt täpselt teatavaks tegema ja
terve see turniiri rõhuv nägemiste at-
mosfäär oleks ära jäänud. Välkturniir on
ju ikka midagi erakorralist jalgpallis, mi-
da üldistesse raamidesse ei ole tarvidust
suruda. Nüüd annab ta kindlasti veel
aastaks kõneainet, kusjuures kannatada
saavad just väikesed süüdlased (!!).

Vastse meistri TJK-i meelikõditavate
loorberite aroomidesse jättes, esinesid
turniiril Meteor, Kalju, Sport, Võitleja,
Kalev ja Siirius, kes liidu väljapandud ka-
rika peale cup-süsteemis mängisid järg-
miselt:

Nõmme Kalju — Meteor 1 : 0.

Kuigi Meteor kogu hooaja halvas vor-
mis oli esinenud, loodeti, et ta seekord
ometigi võitu suudab pühitseda. Kuid
Silbergi puudumine ei jätnud oma mõjuva
sõna ütlemata ja juba 5. min. viib Niise-
vald Kalju värvid võidule, kusjuures vä-
rav rohkem Meteori nõrga kaitse töö kui
Kürbise arvele langes. Kogu ülejäänud
osa mängu pooltunnilisest kestvusest are-
nes aga minut-minutit Meteor tõusvale
ülekaalule, kuid Kalju kaitse selgrooks
olid Võrgi ja Kütt, kuna ülejäänud sama
vahvalt likvideeris Ratnik väravas ja Me-
teor pidi kapituleerima.

Kalev — Siirius 1 : 2.

Kaalul seisib hooaja kahe noorema ülla-
tusmeeskonna paremuse küsimus. Matsh
veeres hoogsalt, kuid ettevaatlikult. Juba
2. min. suudab Kallo Siiriuse väravaaluses
segaduses lähedast söödust 1 : 0 torgata.
Siis asub aga Siirius kergele ülekaalule ja
8. min. märgib Idrane vabalöögist saadud
palliga 1 : 1. Tempo tõuseb, ülekaal vahel-

dub. 14. min. kaotab Uuli Siiriuse torna-
jate tragil atakeerimisel palli ja sellest
torkab Koovit võiduvärava 2 : 1. Teise
poolaja mäng on tasavägine, kuni lõpuks
Siirius võitu peos tundes outilöömisega aeg
hakkab viitma. Kuid see oli vast üle-
liigne.

Peetud kohtamine kujunes aga turniiri
veetlevamaks matshiks. Siiriuse võit oli
teenitud ja kõigil eeldustel oleks tast ka
turniiri võitja tulnud, kuid Silbergi kaasa-
mäng põhjustas liitu võitjaks Kalevit tun-
nistama.

Sport — Nõmme Kalju 0 : 0.

Esimene poolfinaal arenes Kalju kaitse-
mänguks, kuna Sport tõendas, et ta kõigile
püüetele vaatamata ei suuda edurivi löögi-
võimsust tõsta. Ja kuigi edurivi veel Kal-
ju kaitsest läbi kombineeris, purunesid
ometigi ta kõik muud head ja pahad püü-
ded Ratniku hiilgetöö ees, kes vastase edu-
rivi nullile istuma jättis ja Sporti viletsa
töövõiduga leppima sundis.

Võitleja — Kalev 1 : 0.

Vahepeal teeb peakorraldaja Rutopõld
publikule teatavaks Siiriuse kaotanuks
tunnistamise, kuid jätab juure lisamata,
et see Meteori protestil sündinud. Selle
tagajärjel sihitakse kõik publiku paha-
meel Kalevi vastu ja viimase väljale ilmu-
mine võetakse vileorkaanil vastu. Kalevi
kapten Räästas püüab ruupori kaudu küll
veel asja selgitada, kuid ta hääl sumbub
publiku vastukisas.

Kalev mängib tujutult, kuid püsib siiski
ülekaalus Võitleja üle. Kuid Võitleja ta-
galiinid suudavad vastu panna ja ainult
paar nurgalööki fikseerivad Kalevi ülekaalu.
Poolaeg jääb värvavate. Teisel veer-
andtunnil jätkab Kalev surumist, kuid
läheb ühtlasi liig julgeks ja ka kaitse liig-
ub keskvalja joonele. Seal saab Vellart
keskjoonel kaitset palli, söötab Haenelile
äärele, kelle Piperil vabaks jätnud, Haenel
spurdib Kalevi värava alla. Järgneb kena
tsenderdus, mille Rääks jookstult püüdma-
tult peaga võrku lööb 1 : 0. See oli ühtlasi
turniiri toredam värv. Kalev on moraalselt
täiesti löödud ja noore Võitleja ülla-
tuslik võit püsib lõpuni.

Sport — Võitleja 1 : 0.

Finaali kaaslasteks on seega Spordi kõr-
vale ootamatult Võitleja kerkinud.

Spordi ülekaalu juures pääseb Haenel 8.
min. vabalt läbi, kuid järelejooksnud kaits-
ja Porohov tõukab teda löögil ja pall kar-
gab outi. Kohe nurk Spordi kasuks ja 13.
min. võtab Altosaar Reini terava löögi lati
alt. Teise poolaja algul kaks vahelduvat
nurgalööki, kus lisaks Spordi karistusosalal
nähtav hands. Selgelt nähtava penalty jä-
tab vah. A. Silber fikseerimata. Sport
surub küll tugevalt ja opereerib peasja-
likult vasaktiival Einmann — Paal — Üp-
rausiga, kuid Võitleja Saar ja Angerjas
stopavad neid silmnähtava edukusega.
Normaalaeg jääb 0 : 0.

Liidu poolt seltsidele saadetud infor-
matsioonidel oleks pidanud mäng kohe ai-
nult värvavani edasi mängitama, kuid vas-
tu sellele võetakse lisaaajana uus 2 × 15
min. Kuid ka seega ei taha Sport tagajärge
kätte saada, kuigi Einmann ühe vabalöögi
napilt latti põrutab, Oss terava palli nurka

saadab, mille Altosaar veel pareerib ja
Sport lõpuks kaugelöökidega sama tulu-
tult õne katsub. Lisaaaja eelviimasel mi-
nutil annab Einmann Kasperile pallijahis
jalaga raske hoobi näkku ja viimane lah-
kub tuikudes. Võitleja ei jõua veel ridu
koondada, kui Sport keskelt kauge peale-
löögi teeb ja pall latist üle varahüpanud
Altosaare väravasse kipub minema. Joo-
nelt tõrjub Altosaar veel, kuid ei võta palli
kindlalt pihku ja pealetormanud Spordi
keskkolmikust surub Gerasimov palli võr-
ku 1 : 0. Kohe järgneb lõpuvile. — Kui-
gi värv Spordi kasuks oodatud oli, kuk-
kus ta siiski õige räpasena, ja Võitleja
andis veel kord tunnistust, et tal arene-
misvõimas kaitse ja poolkaitse on.

Turniiri enese kohta võib öelda, et pea
kõik 5 matshi üllatuslikud olid, kuid halva
mulje jättis siiski valitsenud segaduste
õhkkond, mida õigel ajal ära hoida ei suu-
detud ja nüüd tagapihta karistuste mää-
ramistega olukorda parandada üleliigne on.
— gla.

Praaga kiri.

Slavia-Hungaria 2:1.

Mängul esines Slavia esmakordselt värskelt
ostetud (30.000 tsh. krooni) keskturnaja
Bjebli, kes enne mängis A. F. K. Vrsovice's
ja siis Viini Slovanis. Ta suutis ennast kohe
debüüdil oma paremast küljest näidata. Hunga-
rial esines peale pikka vaheaega jälle Orth, kes
aga 20 min. enne õppu oma vana vigastuse tõttu
oli sunnitud lahkuma.

Mäng oli väga kena, eriti esimesel poolajal,
kus tempo ülelaval. Paremad löögivõimalused olid
Slavial, kes oma ülekaalu ka kahe väravaga mär-
kis. Esimene tuli Bjebli kaugelöögist, teine Sol-
tyse soolaläbimurdest à la Buchan. Kui aga Orth
korras Slavia kaitse valve alt pääsis, märkis ta
kena löögiga 25 mtr. pealt värava, mis parim
võistlusel. Teisel poolajal kuulub 20 min. ungar-
lastele, siis langeb tempo ja pinevaid momente
on harva. Vahekohtunik Zwicker, kes Eesti män-
gijatele tuttav, oli väga hea.

Slavias mängis hästi nagu alati värvavaht
Planicka, kaitses oli Kumr parem Hojerist,
poolkaitses oli hea Vodicka, edurivis Podrazil,
Puc, Bjebli. Hungariad olid peale kaitse kõik
head, kuna meeskonnas sarnased kuulsused kui
Orth, Molnar, Kleber, Jenny, Braun, Opata. Hea
oli ka värvavaht Kropacek. Pealtvaatajaid
18.000.

Praaga DFC on täielikult oma vormi Itaalia
reisiga kaotanud ja esineb kehvalt nõrgalt. 3.
oktoobril lõi teda Viktorja-Zizkov 6:2 ja 4. ok-
toobril Cechoslovan Kosire 7:2. Viimane kaotus
oli klubil suurem, mida ta seni üle elanud. Pea-
legi on ta võitja amatöörmeeskond, Tsh.-Slovak-
kia amatöörmeister. Meeskond tahaks muuseum
ka hea meelega Eestisse võistleva tulla.

Hermann Meiertal on jälle vormis. Ta jõudis
Tallinnast Praagasse teisipäeval ja võistles juba
pühapäeval Praaga Sparta esimeses
meeskonnas, kus mängisid Dvoracek, Sla-
nek, Malecek jne. Võistlus peeti Beranis, kus
Sparta sealset meistrit Cesky Lev 11:1 lõi. Esi-
mese värava saavutas Cesky Lev kaitsjate süül
kornerist, mis püüdmata peaga võrku löödi.
Muuseum püüdis Meiertal ka hästilöödud penalty.
Spartalased on Meiertaliga väga rahul ja mõt-
levad teda sagedasti kasutada. S. Brisk.

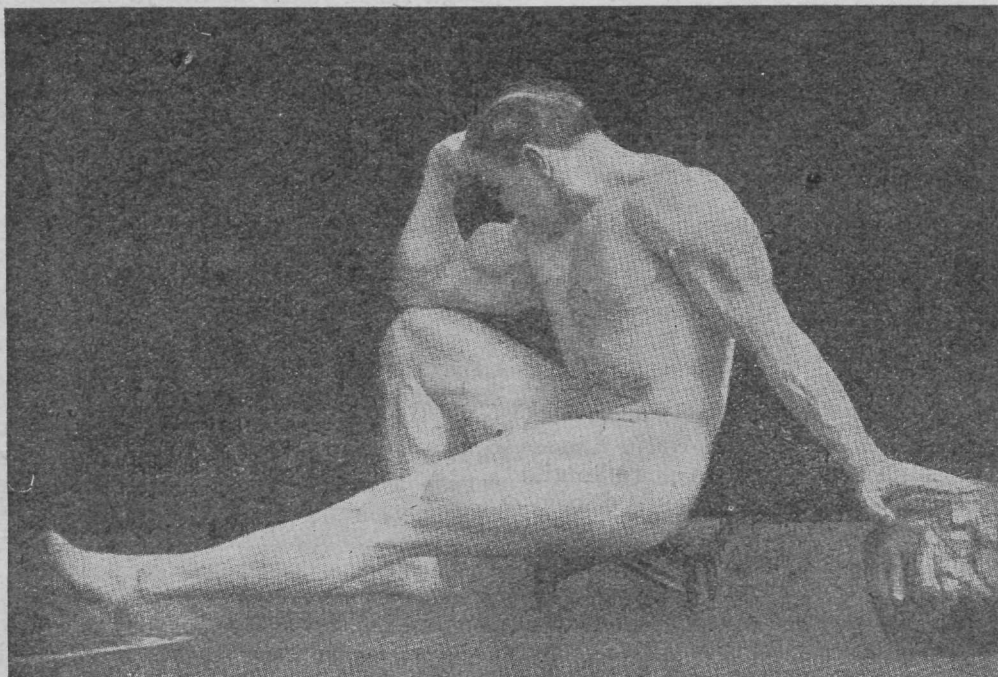
Rumeenia esivõistlused

kergejõustikus andsid 19. septembril Bukaresti
uuel staadionil tagajärgedena 7 sealset rekordi,
mille hulgast eriti Davidi kettaheide välja-
paistev on. 100 mtr. Peter 11,4; 200 mtr. Peter
24,2; 400 mtr. Limbeck 51,4 (rek.); 800 mtr. Ka-
bath 2.00,0 (rekord); 1500 mtr. Kabath 4.11,4
5000 mtr. Cioban 17.01,0; 10.000 mtr. Marton
36.15,4; 110 mtr. tõkkeid Albrich 16,7 (rekord);
400 mtr. tõkkeid Virgil 60,0; kõrgus h-ta Schoepp
1.41; kõrgus h-ga Stefan 1.84; kaugus h-ta
Schoepp 2.84; kaugus h-ga Stefan 6.60; kolmik
Panajoth 13.16; teivas Biro 3.39 (rekord); ketas
David 45.54 (rekord); kuul David 13.58; oda
Onciu 47.23; vasar Bodea 39.75; 4×100 mtr.
Olympia 45,0 (rekord).

— Reamees Kaha on Võrus 7. rügemendi
võistlustel jooksnud 100 mtr. 11,7 ja 400 mtr.
58,0.

Georg Hackenschmidt Eestis.

Käis omakseid külastamas ja soovis Eesti raskesportlastele head edu.

Georg Hackenschmidt oma hilgeajal.

Lurich, Hackenschmidt, Aberg — need on kolm nime, mille pärast iga suurrahvas eestlaste peale kade on. Need on möödunud aastakümnete heledamad sporditähed, kogu maailma lemmikud, nagu nüüd teistsugustel spordialadel Dempsey, Nürmi, Weissmüller on. Need on surematud nimed. Kuna nüüd Lurich ja Aberg juba faktiliselt surnud on ja nende nime maagilist kõla ainult võime meeletuleta, viibib meie teine suur Georg õitsvas meheas ja naudib oma elu kuldset sügist, — kaugel siiski kodumaast.

Ta on nüüd kosmopoliit ja filosoof, liigub Lääne-Euroopa suurlinnade koorekihi hulgas, elab kapitalist, peab loenguid elureformist ja kehakultuurist, kirjutab artikleid psühholoogilistel ainetel, demonstreerib endal kehakultuuri mõju, püsides ikka endiselt imetletavalt kaunikehalisena ja värskena.

Spordileht on tema üle aegajalt teateid saanud, püüdnud temaga otsekoheesse ühendusse astuda, kuid asjata. Kirjad ei taba teda vanal paigal, juba on ta rahutult edasi rännanud ja aadressi muutnud. Pariis, London, Nizza, Viin, Biarritz, nii kõlavad ta peatuskohad. Ometigi oleks sel mehel meie sportlaskonnale palju öelda, tema sõna kaaluks midagi.

Oli seepärast üllatus, kui korraka Tartust teated kostsid, et Georg Hackenschmidt seal ajutiselt viibib. Juba oli teda Tallinnaski nähtud, vanemate sporditegelastega kohanud, rääkinud oma vaadetest elu ja kehakultuuri kohta, tahtnud ajakirjanikkudele neist pajatada jne. Toimetuse asus tema otsimisele, kuid juba on ta Tartusse läinud. Tartusse minnes tabas otsijat sealgi üllatus — Hackenschmidt oli just päev varem tagasi sõitnud Pariisi. Kui isiklik kohtamine oli võimatuks saanud, rahustas toimetaja end sellega, et Hackenschmidt Viidemanni ja Andrushkevitchi kätte oli kirjutatult oma pihtimuse jätnud ja need pidid E. Spordilehele edasi toimetatama. Kuid nüüd tuli uus löök — daam, kes kirjad pidi toimetusele tooma, kaotas need teepeal ära ja kuni seniseni on need jäänud kadunuks.

Nii hea meelega, kui toimetuse tahaks selle suure mehe vaadetest praegu kirjutada, on see tal võimatu. Oma mõjuvat kaasabi Hackenschmidti võitmiseks hetkekski E. Spordilehele lubas meie Londoni kindralkonsul Möllerson, kuna Hackenschmidt arvatavasti talvel ikka mõne viisi Londonisse teeb.

Sportlaste usutlemisel, kes Hackenschmidti Eestis kohanud, oli meie maadlusmeister N. Kursmann väledasulgem ja pistis lehe jaoks järgmised read paberile:

„Olin ikka sarnasel arvamusel, et unenäod pole ennustajad, kuid vahest näivad nad siiski seda olevat. Mäletan, et ühel augustikuu hommikul mind eriti kütkestas haruldaselt selge unenägu, mida öösel olin näinud. Jutustasin ka sõbrale oma kummalise unenäo, see arvas kindlasti, et saan mõne üllatava teate või kirja. Lõin käega, sest ei oodanud üht ega teist.

Teel teenistuskohale kohtasin Tartu vana spinterit Jaan Viirat, kes hüüdis mulle juba üle tänava: „Kas tead ka, Georg Hackenschmidt on praegu Tartus!“ Hämmastanult vaatasin talle otsa, sest minu teada pidi see ilmameister viibima Inglismaal. Pärisin ka Viiralt, kas ta Hackenschmidtiga juba kõnelenud, kuid sain eitava vastuse. See mind ei rahuldanud ja ma otsustasin meest, kes muinasjutulisena ettekujutuses püsinud, kiirelt üles otsida.

Maakuulamise järel seadsin sammud K. Hackenschmidti villavabriku poole, Kalamähe tänaval, kus ta pidi asuma. Esimene visiit ei annud tagajärge, suurmeister polnud kodus.

Pettunult hakkasin Taara aia poole sammuma, kus Tartu Kalevi raskesportlaste harjutasid, ja mõtlesin treeningu-partnereid kuulduga üllatada. „Vaata ometigi, kas pole see Hackenschmidt!“ hüüab maadleja Volt, kes teel minuga seltsinud ja näitab herkulesliku kehaehitusega härrale, kes parajasti ühest majast välja astub. Ühtlasi silman ka oma rõõmuks kedagi tuttavat härrat Hackenschmidti saatjana. Pöörasin selle poole ja olingi kohe Hackenschmidtiga tuttav.

Ilma pikema sissejuhatuseeta püüdsin temalt tähtsamat väljapumbata, kuid mees on väga tagasihoidlik ja vastab ainult kasinalt ettepanud küsimustele. Ka on tal eestikeel õige konarline ja tähendab enese kohta, et mis 25 aasta eest olnud, seda on aeg unustada.

Palun teda Tartu Kalevi harjutusi jälgima tulla, millega ta nõusse jääb, kuid palub sellest kellelegi mitte teatada ja tahab oma külaskäigu inkognito teha. Ma lubasin suu pidada. Voldi kaudu olid siiski harjutajad Hackenschmidti tulekust teada saanud ja harilikust suuremal arvul kokku tulnud. Askeldati tublisti tõstekangi kallal ja matil.

Tarvitasin juhust ja küsisin, mida arvab tema meie tõstjatest, sest parajasti olid meie paremad kerge- ja keskaalu mehed Vanaaseme ja Kukk töös. Vaadeldes mehi, kiitis Hackenschmidt, et tõstetehnika on suuri edusamme teinud ja poisid tublid on. Puudutasin möödaminnes ta enese paremaid tõsteid, mille peale meister tähendas, et ta väljapaistvamaks tõsteks ühega kruvimine olnud, milles ta treeningul 8 puuda saavutanud ja ofitsiaalselt ilmarekordina 7 puuda 20 naela. Ta tundis ka huvi Neulandi kohta ja päris selle viimaseaja vormist. Kahetses, et ei olnud võimalust meie raskekaalu mehi treeningul näha ja soovitas rohkem võimleda ja toidu tarvitamises kindlaid reegleid pidada.

Edasi küsis Hackenschmidt, kas teres Eestis ikka aias harjutatakse ja kuidas seltsimajadega lugu on. Seletasin talle, et meil pealinnas kaunis soodsad harjutusruumid on ja isegi oma majas need asuvad. „Noh, seda peab ütleva, eestlasi viib visadus võidule“ — tähendas ta. Soovitas ikka edasi rühkida ja mitte meelt heita, kui mõni ettevõtte ebaõnnestub.

Juhtisin siis Hackenschmidti ka Tartu Kalevi maadlusmatti juure. Seal oli koheviile kaevatud platsike aias ja sellele tõmmatud puldaniriie. Seda nähes küsis Hack, kas Eesti atleedid ikka endiselt lumel ja saepurul harjutavad. Seletasin jälle, et meil ka mugavaid harjutusruume on, eeskujuliku mati, õhu ja valgusega.

Matil ehk õigemini üleskaevatud muljal oli harjutus täies hoos, sest valmistati parajasti Euroopa esivõistlusteks ja Tartu Kalevi juubelivõistlusteks. Küsisin temalt, mida arvab ta meie maadlejate tehnikast? „Küllap ütlen Teile, kui olete ise matil käinud,“ vastas ta, kuna keegi oli jõudnud talle mind parema tehnikamehe-na kiidelda. Tahestahtmata tuli matile asuda ja näidata talle meie meeste pealetungi, kaitset ja võtteid. Peale demonstratsiooni oli ta sellest vaimustatud ja tähendas, et vanasti ei olevat sarnast tehnikat tuntud.

Küsis siis veel üht-teist ja arvas, et eestlastel Riia võistlustel hea edu osaks langeb. Kahetses, et tal võimalus puudus Riiga ühes sõita, kuid lubas vaksalisse saatma tulla. Lubaduse täitis ta ka ja andis kõigeparemad õnnesoovid kaasa.

Enese kohta tähendas Hackenschmidt, et ta hommikuti ikka võimleb ja hanteldab, ja seda iga kultuurinimene peaks tegema, olgugi et tal võistluskavatsusi ei ole. Kehakaal, mis tal Eestisse tulles olnud 230 naela, tõusnud kuu jooksul 260

Poksiilmameistrid ajaloo valgusel.

Gene Tunney 49. raskekaalu ilmameister.

Meistrid vanade „The Prize Rings“ määruste järel (paljate rusikatega): 1719 Figg; 1730 Pipes; 1730 Greeting; 1734 Georg Taylor; 1740 Jack Broughton; 1750 Jack Slack; 1760 Bill Stevens; 1761 George Meggs; 1764 Bill Darts; 1769 Lyons; 1777 Harry Sellers; 1780 Harris Johnson; 1785 Tom Jackling; 1790 Big Ben Ryan; 1792 Mendoza; 1795 G. Jackson; 1803 Jem Belcher; 1805 Pearce; 1808 Gully; 1809 Tom Gribb; 1824 Tom Spring; 1825 Jem Ward; 1833 Deaf Burke; 1839 Bendigo; 1849 Tass Parker; 1850 Perry; 1851 Harry Broome; 1853 Perry; 1853 Nat Langham; 1857 Tom Sayers; 1860 Sam Hurst; 1862 Tom King; 1863 Jem Mace; 1867 Joe Wormald; 1868 Jem Mace; 1869 M'Coole; 1870 Jem Mace.

Suurmatshid raskekaalu tiitli peale modernajal:

1882: Charlie Mitchell võitis inglise esivõistluse St. George Hall'is, Londonis, 23. detsembril.

1855: Jem Smith lõi Jack Davis'e k. o. Londonis inglise meistri nimelises matshis ja omandas auhinnaks 100 ingl. naela.

1887: Jake Kilrain ja Jem Smith poksisid 19. detsembril Isle de Souverains'is, Prantsusmaal, 106 roundi otsustamatult. Kumbaltki poolt oli 2000 ingl. naela välja pandud.

1888: John L. Sullivan ja Charlie Mitchell poksisid 10. märtsil ilmameistri tiitli peale Chantilly's, Prantsusmaal. 39 roundi järel (3 tundi 11 minutit) jäi matshi viiki. See peeti paljate rusikatega.

1889: Jem Smith, inglise, ja Frank (Paddy) Slavin, Austraalia, võitlesid Brügges, Belgias, Prize Ringi määruste järel. 14 pika roundi järel otsustati matsh viigiks ja võidusumma, 500 naela, jaotati.

1889: John L. Sullivan lõi Jake Kilraini 75 roundi järel ja tunnustati ilmameistriks. Matsh peeti Richburgis, Ameerikas, 8. juulil.

1892: James J. (Jim) Corbett võitis ilmameistri tiitli, lüües välja John L. Sullivani 21 roundiga New Orleans'is, 7. septembril.

1897: Robert Fitzsimmons võitis Jim Corbetti 14. roundil k. o. Carsonis, Nevadas, 17. märtsil.

1899: James J. Jeffries võitis tiitli Bob Fitzsimmonsilt Coney Island'is. Matsh peeti 9. juunil ja Jeffries võitis 11. roundil.

1899: Jim Jeffries lõi Tom Sharkey'd punktidega 25 roundil. Coney Island, 3. november.

1900: Jim Jeffries lõi Jim Corbetti knock out 23. roundil, Coney Islandis 11. mail.

1902: Jim Jeffries lõi Bob Fitzsimmons'i k. o. 8. roundil. San Francisco, 25. juulil.

1905: Jim Jeffries loobus poksimisest ja andis tiitli vabatahtlikult üle Marvin Hart'ile.

1905: Marvin Hart lõi Jack Root'i punktidega Reno's, Nevadas, 12 roundiga. Jim Jeffries oli matshi vahekohtunik ja „kinkis“ tiitli Hart'ile.

1906: Tommy Burns, Kanaada, lõi punktidega Marvin Harti 20-roundilises matshis Los Angelesis, 23. veebruaril.

1907: Tommy Burns lõi „Filadelfia Jacki“, Jack O'Brien'i Los Angelesis 20 roundiga punktidega. 27. mai.

1908: Jack Johnson lõi Tommy Burnsi 23. detsembril Sydneys, Austraalias. Matsh katkestati 14. roundil ja Johnson tunnustati ilmameistriks.

1909: Jack Johnson lõi Stanley Ketchell'i k. o. 12. roundil. San Francisco, 16. oktoober.

1910: Jack Johnson lõi Jim Jeffriesi k. o. 15 roundil Renos, Nevada, 4. juulil.

1914: Jack Johnson lõi Frank Morani 20 roundi järel punktidega. Pariis, 27. juunil.

1915: Jess Willard lõi Jack Johnsoni k. o. 26. roundil ja võitis ilmameistri tiitli. Havana, Kuuba, 5. aprillil.

1919: Jack Dempsey lõi Jess Willardi knock out 3. roundil. Toledo, Ohio, 4. juulil.

Daniel Mendoza, esimene juudisoost ilmameister.

1921: Jack Dempsey võitis Georges Carpentier knock out 4. roundil, Jersey Citys, 2. juulil.

1923: Jack Dempsey võitis punktidega Tom Gibbonsi 15 roundiga. Shelby, Montana, 4. juuli.

1923: Jack Dempsey võitis Luis Angel Firpo, Argentiina, knock aut 2. roundil. New York, 16. septembril.

1926: James J. Tunney võitis Filadelfias Jack Dempsey 10. roundi järel punktidega. 23. september.

Vanadest „eelajaloolistest“ ilmameistritest on Figg, Broughton, Slack, Mendoza, Gentleman Jackson, Jem Belcher, Tom Gribb ja Bendigo olnud väljapaistvamad ja kuulsamad.

„Heroic, beautiful“ Jem Belcher, vahva ja elegantne poksija, oli omaaja Carpentier. Gentleman Jackson väärts samuti seda nime. Ta oli lõpuks parlamendi saadikuks. Daniel Mendoza oli esimene juudisoost suurpoksija.

Kaheksakümnendatel ja üheksakümnendatel aastatel sündis muutus poksi iseloomus ja määrustes. Enne seda poksiiti The Prize Ring'i määruste järele, s. o. paljate rusikatega ja piiramata arvu roundidega. Matsh lõppes siis, kui üks mees oli täielikult välja löödud. Kaheksakümnendatel aastatel pääsid aga humansemad ideed võidule ja soetati nahkkindad poksijatele, mis ajast poks juba „noble art“ on.

Ühenduses uute määrustega hakkas poksi endisest suuremal määral levinema ja tiitel „ilmameister“ omandas palju suurema väärtuse. John L. Sullivan oli

vahepeal tõusnud inglise meistriks ja tembeldati ühtlasi ka ilmameistriks, kuna Inglismaa poksispordi kapitoool oli olnud ja tema meister sama hea kui ilmameister oli. Inglise kolooniate meistritel oli õigus inglise tiitlihoidjaid väljakutsuda. Frank Slavin ja harukordne neeger Peter Jackson olid Austraaliast.

1890. aastast hakkasid ka ameeriklased pead tõstma, püüdes hegemooniat selles kaunis kunstis endile võita. Nende ülevõim püsibki sellest ajast.

Sullivan võitis oma tiitli veidi müstiliselt. Ta lõi 1882. aastal Mississippis üht härrat nimega Paddy Ryan, kes nimetas ennast ilmameistriks. Ryan kaotas k. o. 9. roundil. Et Sullivan tõesti oli oma tiitli väärt, näitab ta võit inglise meistri Charlie Mitchellile üle (1883) ja Jake Kilraini üle (1889).

Sullivani võib pidada esimeseks modernpoksi ilmameistriks. Ta raskeim matsh oli Charlie Mitchelliga Prantsusmaal, kus ta rõõmus oli viigiga 39. roundi järel. Mitchell oli aga ainult keskealu poksija.

Corbett lõi Sullivani 1892. Aasta varem oli Gentleman Jimil olnud San Franciscos haruldane matsh Peter Jacksoniga, suurima poksijaga, kes kunagi ilma ilmameistri tiitlita jäänud. Jacksoni hüüti „kõigi aegade valgeimaks mustaks“. Ta oli suur gentleman ja kahtlemata parem poksija, kui Sullivan. Üldse üks välja-paistvamatest meestest, kes kunaski poksiringi läbi nõõride roninud. Jacksoni võitlus Paddy Slaviniga National Sporting Club'is Londonis oli ekstravagantne. See oli vastastikune pealetormamine. Üheksa roundi järel oli Slavin juba sedavõrd kannatada saanud, et ta sekundandid soovitasid tal alla anda.

— Ei, ütles Slavin, — neegri vastu ma alla ei anna. Slavini silmad olid paistetusest täiesti kinni, kuid tal oli anglo-saksi üleoleku tunne neegrist. Kümnenda roundi keskel kukkus Slavin põlvile ja haaras Jacksoni põlvede ümber kinni.

— Olen ma võitnud, sir? — küsis Jackson pöörates kohtuniku poole.

— Box on (poksi edasi)! — vastas kohtunik lakooniliselt.

— I am sorry, Frank, — ütles Jackson ja lõpetas matshi mõne löögiga.

Enne matshi oli Slavin ettepaneku teinud, et terve väljapandud 2000 naela läheb võitjale. Jackson oli suutnud siiski kokkuleppe sobitada, et kaotus ei oleks mitte aineliselt „losers end“. Kaotaja pidi saama 250 naela. Paar päeva peale matshi kohtavad mõlemad vastased National Sporting Club'is.

— Sa võlgned mulle tänu 250 naela eest, Frank, — ütles Jackson.

Slavin vihastas meeletult neegri väljenduse üle, kiskus pangatsheki kildudeks, heitis need põrandale ja läks oma teed.

Paari päeva pärast tuli ta siiski tagasi ja palus uue tsheki kirjutada.

Jackson oli kaheksa- ja üheksakümnendate aastate „moraalne“ ilmameister.

Corbett hoidis tiitlit viis aastat, mille jooksul ta võitis paar kõva matshi Tom Sharkey vastu, kes oli ta hädaohtlikum väljakutsuja.

Bob Fitzsimmons oli kergem kõigist raskekaallastest. Bob oleks võinud isegi keskealus esineda ja võrdlemisi kaua oli

Rahvuslised kergejõustiku võistlused 10-võistluses, 5-võistluses naistele ja noortele ja murdmaajooksus

korraldas Tartu Kalev 9./10. okt. s. a. Väljaspoolt oli osavõtjaid ilmunud Tall. Kalevist Rähn ja Laurson, esimene kümnevõistluseks, teine murdmaajooksuks. Esimesel päeval olid tagajärjed keskpärased, kuna teise päeva vihmane ilm tagajärgede peale tuntavalt mõju avaldas ja paremate võistlejate Rähni ja Labenti võistluse jätkamise tuju röövis. Arvu poolest oli kümnevõistlejaid siiski 7 meest, noorte võistlustel 4 ja naised ainult 2. Erilist üllatavat ei näidatud, kuigi Laursoni kuulitagaajärg ja tema kogusumma, mis tänavuste meistrivõistluste omast tuntavalt parem — tähelepanu väärivad; ka noort Kink'i E. tuleb tingimata tulevikumehena arvestada kümnevõistluses, kõrgushüppes jõudis ta juba nüüd äärmistes halbades tingimustes 1.60 mtr. teistest ette. Noortest oli silmatorkav Nigol, kelle saavutused juba võiksid konkurentsi pakkuda vanematele sportlastele. Naistest kattis 60 mtr. läbi porilompide lipates prl. Rebane ikkagi 8,6-ga.

Murdmaajooksus võidab Laurson (lendav tapalane), kuna Tartu Laas tema kannul platsile jõuab, maratoolane Reiman, kes ütles teelt kõrvale kaldunud olevat, jõuab alles tükk aega hiljem pärale. Maa pikkus oli 6 km. ümber, raske turba maapind.

Tehnilised tagajärjed:

10-võistluses:

100 mtr. — Rähn 11,5; Labent 11,7; Laurson 12,2; Anton 12,6; Kink A. 12,8; Kink E. 13,2 ja Antson 13,3.

Kaugus — Rähn 6,48; Labent 6,03; Laurson 5,90; Kink E. 5,80; Kink A. 5,42; Antson 5,25 ja Antson 5,22.

Kuulitõuge — Laurson 12,60; Rähn

11,44; Anton 11,07; Kink E. 10,95; Labent 10,70; Antson 9,10; Kink A. 8,36.

Kõrgushüpe — Kink E. 1,60; Rähn 1,55; Antson 1,50; Labent, Laurson, Anton ja Kink A. — 1,45.

400 mtr. — Rähn 53,6; Labent 57; Antson 58,6; Laurson 59,2; Anton 59,8; Kink E. 60,4; Kink A. 60,7.

110 mtr. tõkkejooks — Laurson 19,3; Antson 20,4; Kink E. 21,2; Kink A. ja Antson 22,5.

Ketas — Anton 34,27; Laurson 32,93; Kink E. 26,76; Kink A. 26,55; Antson 23,65.

Teivashüpe — Kink E. ja Antson 2,80; Laurson 2,70; Anton 2,60 ja Kink 2,30.

Oda — Laurson 46,71; Anton 43,66; Kink E. 40,10; Kink A. 34,11; Antson 25,58.

1500 mtr. — Antson 4,51,2; Laurson 5,04; Kink E. 5,15; Anton 5,20; Kink A. 5,30.

Kokkuvõttes: 1. Laurson 5497 pk., 2. Anton 4845; 3. Kink E. 4724 pk., 4. Antson 3689 pk. ja 5. Kink A. 3486 pk.

Noorte 5-võistl.

1. Nigol (NMKÜ) — 60 mtr. 7,8; kuul (kerge) 13,07; kaugus 5,66; kõrgus 1,55 ja oda (norm.) 39,20.

2. Lepik (Tr. Kalev). 3. Soll (NMKÜ).

Naiste 5-võistl.

1. prl. Rebane (Tr. Kalev) — 60 mtr. 8,6; 100 mtr. 14,1; ketas 20,10; kaugus 4,76; kõrgus 1,21.

2. prl. Leetsi (Tr. Kalev).

Murdmaajooksus:

1. Laurson (Kalev) 26,24,8; 2. Laas (Tr. Kalev) 60 mtr. järel; 3. Reiman (Tr. Kalev).

H. M—n.

Georg Hackenschmidt.

(4. lhk. järg.)

naela peale, sedavõrd vägevalt mõjunud tema peale siinne rukkileib ja liha, mida ta 20 aasta jooksul ei olnud söönud. Ta on nimelt viimasel ajal täimetoitlane.

Hackenschmidtile tulevat ikka ühtlugu võistluskutseid ja Ameerikast pakutavat talle suuremaid summe, kui isegi tema hiilgeajal. „Kavatsete Teie veel võistelda?“ küsisin ma. „Ei!“ oli lühike vastus, „sest olen abielus juba 12 aastat ja minu väike abikaasa (prantslanna) ja haige jalg ei luba seda.“ (Jala vigastas Hackenschmidt Ameerikas Gotschiga maadeldes. „Ühtlasi ei tarvitse ma ka enam võistelda põhjustel, mis mind varem sundisid elukutseliseks hakkama.“

Tartust sõitis Hackenschmidt Pariisi, mille lähedal ta abikaasa vanematel viinamäed, kuna talve ta kavatses Nizzas mööda saata ja lõpule viia oma uue raamatu kehalise kasvatuse üle.“

Poksiilmameistrid.

(5. lhk. järg.)

ta poolraskekaalus. „Lanky Bobs'i“ ajal oli aga kahjuks veel klassidesse jagamine tundmata. Kolm rahvust pidasid Fitzsimmons oma meheks: Inglismaa — Fitz sündis Cornwallis 1863, — Uus-Meremaa, kuna ta seal kasvas ja õppis poksima, ja Ameerika, kus ta oma poksikarjääri lõikas.

Fitzsimmons hoidis tiitlit ainult 2 aastat. Jim Jeffries, oma parematel päevadel tugevaim poksija, keda kunagi nähtud, lõi 36-aastase Fitzsimmons'i knock out Coney Islandis poksiajaloolisel juunipäeval 1899. Jeffries oli siis ainult 20 aastat vana. Lanky Bob poksis veel mitmeid aastaid peale oma kaotust. Ta võitles Jeffriesiga veel teistkordselt, 1902. aastal, ja sai siis lüüa 2. roundil. Filadelfia Jack lõi ta knock out 30. roundil 1905 San

Franciscos ja selle järel Jack Johnson Filadelfias 2. roundil. Veel 1914. aastal pidas vana Fitz paar kuueroundilist matshi heade meestega otsustamatult, olles juba 51 aastat vana.

Marvin Hart ja Tommy Burns olid kõige keskpärasemad ilmameistrid. Hart suutis siiski kuidagi 1905. aastal Jack Johnsoni punktidega võita. Burns suutis hoida tiitlit kolm aastat seega, et ta Jack Johnsonist eemale hoidis. Kui nad viimaks kohtasid, saavutas see tiitli ilma vaevata. Kuna Jack oli 14 roundi Burnsi haletsemisväärselt peksnud, katkestas kohtunik matshi.

Johnson ja Willard, Dempsey eelkäjad, on meie ajale juba nii lähedal, et nad vist lähemat valgustamist ei vaja.

Vaprus — Tervis 3:1.

Pühapäeval, 10. oktoobril kohtasid Pärnus linnavalitsuse karikavõistluse poolfinaalis Tervise ja Vapruse meeskonnad. Eelmised mängud on annud järgmisi tagajärgi: Tervis — Vaprus 5:1 ja PJK — Tervis 2:1.

Tervis asus mängima rea reservidega, puudusid E. Jürvetson, Hendrikson ja Mõttus.

Algul Tervis ülekaalus ja 14. min. teeb Enson paremääre Petersoni söödust 1:0 Tervise eduks. 25. min. söödab A. Jürvetson 3 mtr. pealt värvavahile tagasi, palli hangib Tervise värvavaht Körb nurgast, samal silmapilgul kukub Paara üle A. Jürvetsoni palli löönud jala. Vahekohtunik Ploom, PJK, lahendab olukorra penaltiga ja Mägeri löögiga lati alla viigistab Vaprus 1:1. 44. min. pääseb Vaprus juhtimisele 2:1. Martinsoni vabalöögist saab palli Mäger, kes värvava paneb.

Vaheajale minnakse seisuga 2:1 Vapruse kasuks, nurgalöögid 4:1 Tervise eduks. Vaprus oli ülekaalus.

Teisel poolajal katsub Tervis peale tungida, tahet on, kuid puudus tuleb koostööst. Vaprus juhib edasi ja 27. min., kui Ploom heaks on arvanud olemata handsi penaltiga lahendada, kust Mäger 3:1 Vapruse heaks teeb, on Tervise meeskonna tuju nullini langenud ja Tervis saab teise kaotuse tänavu karikamängude tsükli. Need kaotused on Tervisel 5-aastases elus esimesed Pärnu oma meeskondadelt — eks ju kaotades õpitakse tundma oma nõrku külgi — loodame, et Tervis tuleval hooajal oma möödunud-

aastase vormi uuesti kätte saab — ja end 1. kl. meeskonnana ka maksma suudab panna.

Vahekohtunik Ploom ei suutnud erapooletu olla.

Finaalis seega PJK ja Vaprus, kes karika saab tänavuseks, on raske öelda. Lootusi mõlemal võrdselt.

A. P

Türi võidukas turnee Viljandis.

Pühapäeval, 10. skp. mängis Viljandis Türi spü. II V. spordiringi I-ga. Väli oli äärmiselt porine ja soodustas Türi füüsiliselt ülekaalukale edurivile sagedaid sõite Vilj. värvava ette, selle poolkaitses takistamata, ainult kaitse enast-salgavale tööle kapituleerides. Viljandil oli kaitse kõrval hea veel pahemäär, kelle teeneks mõlemad värvavad on. Värvavaid said kumbki 2, nurgalöökid juures 11:6 Türi kasuks. Vilemehena Kübar, V. spordiring, rahuldab. Peale eelmist algas Türi spü. I revansh Sakala kaitsemal. I. m. sp.-klubi vastu, kes ringkonnavõistlustel Türi 2 kuiva kipitama jättis. Mängu tempo oli algusest pihta tore ja hoidus vähemate kõikumistega sellena lõpuni. Türi esitas sitke ja ühtlase meeskonna, eriti headena kaitsjaid. Viljandi ei olnud kõige paremas löögimõos ja näis ajuti sisemiselt lagunevat. Üldiselt jättis mäng hea mulje ja oleks vastanud enam värvavate vahekorrale 4:3 Türi kasuks. See aga kujunes 4:2 (2:0) Türi heaks, nurgalöökidega 4:3 Viljandi kasuks.

Vilistas jälle Kübar, seekord juba pealiskaudselt.

7. skp. mängisid spordiring — maakonna gümnaasium 2:2.

—gius.

Vironia pooltosinat EÜS-ile.

Väike sensatsioon Tartu peal: üliõpilaste jalgpallimatsh. Rivaalideks nimekaim selts ja korp. — EÜS ja Vironia. Aeg 10. okt. ja koht Raadi väli. Koera ilm, nagu öeldakse. Selle tõttu ei olnud paarisajalises pealtvaatajate reas ka ühtki naiskorporanti, kelle heledad värviteklid lillekestena oleksid mitmekesistanud meeste sünkjamaid. Kangelased, s. t. mõlema meeskonna mängijad tulid autodel ja voorimeestel. Algviljel otse tuiskas vihma. EÜS'i mehed sinistes särkides ja vironused Tall. Kalevi pahempidi pööratud mus-

H. Markovitsch

Viru tän. 15. Tallinn, kõnetr. 26-52.

Kõige suurem valik väärtuslikke asju spordi-aufindadeks.

tades, mida Tartu oli toimetanud tugevduseks pealinnast kohale sõitnud tüseda korpusega hockey meistermängija Ostrat. Vironustel rohkelt populaarseid nimesid: kaitsepaariks Ostrat — Virro, tsentrhalfiks noorem Jõers, tema parempoolseks naabriks heatujuline noor Päts, tsentrforvard Eugen Neumann, vasakul äärel valge tennisemees Kleinberg. Vironia võit kujunes üleolevaks. Numbrites oli see võrdsete poolaegade juures 6:0. Parem mees väljal oli Vironia vasaksisemine Osv. Tamm, Türi suvine tsentrhalf. See hispaanlaseliku välimusega mees tegi heal mängul lususalt viis värvavat, mis lähemas läheduses kahekordsele hat-trickile. Mainimist väärivad veel vironustest Jõers ja Kleinberg. Vahekohtunikuks oli mitteakadeemiline mees Krimm, kes humaansel iseloomustusel oli antikvariaadi rariteet. Kui vasakäär palli vedas, siis vilistas ta käed puusas seisva paremääre ofsaidi ja tarvitas rohkelt vahekohtuniku palle. Ka jäi tunnustuseta üks üliregulaarne värv.

Algus üliõpilaste-jalgpallile olevat selle matshiga tehtud.

T. Kivi.

Võimlemisõpetaja Rosenberg viskas läinud nädalal treeningul Kalevi väljal 59 meetrit oda.

PAAVO NURMI ELULUGU.

TOIVO T. KAILA JÄREL.

5

(Eelmine järg E. Spordilehes nr. 31.)

Miili ilmerekordi ei purustata iga aasta — liiga pingutav ja kõrge on see. W. G. George püstitas oma rekordi Lillie Bridge'il, Inglismaal, 1886. a., N. S. Taber oma Massachusettsi Cambridge'is 16. juulil 1915 ja Paavo Nurmi oma Stokholmis 23. augustil 1923 — just samal päeval, mil 37 aasta eest Lillie Bridge'il suurvõistlus George'i ja Cummingsi vahel oli aset leidnud. Nurmi jooksis ühes Videga ja nende ajad tulid vastavalt: 1500 mtr. — Nurmi 3.53,0, Vide 3.54,2; 1 miil — Nurmi 4.10,4, Vide 4.13,1.

Huvitav on võrrelda kõigi suurjooksjate vaheaegu 1 miili jooksul veerandi miilide järel:

	I	II	III	IV	kokku
Nurmi	60,3	62,9	63,5	63,7	4.10,4
Taber	58,0	67,0	68,0	59,6	4.12,6
George	58,5	63,5	65 $\frac{3}{4}$	65,0	4.12 $\frac{3}{4}$
Vide	60,1	63,2	64,0	65,8	4.13,1
Jones	61,8	67,6	66,8	58,2	4.14,4

Nagu näha, on Nurmi kõigist teistest (väljaarvatud Jones) aeglasem esimesel neljandikul, ja neist kõigist nobedam igal järgmisel (väljaarvatud Jones ja Taber viimasel neljandikul). Võistluse kohta kirjutas Tegnér, et Nurmi võtnud võistlusel kolme ringi-pikkuse lõpuspurdi. Jooksu kohta väljendas Vide Idrottsbladeti kaastöölisele: „Ei olnud väsinud, vaid kangestusin liikmeis kolmanda ringi järel ja iga sammu tegin ääretu jõupingutusega. Kui kell kõlises lõpuringi märkimiseks, mustus maailm silmade ees. Ei suutnud Nurmi pikale sammule enam vastu pidada. Ainult kõva harjutus ja kõva massaash võib siin aidata.“

24. augustil jooksis Nurmi tugeva saajuga Stokholmis 5000 mtr. 14.39,9 (Vide 14.54,6), mille vaheaeg 3 miilil oli 14.11,2, seega parem Shrubbi ametlikust ilmerekordist. Võisteldes septembris veel Koppenhaagenis 3000 mtr. (8.27,8 ehk 0,8 sek. paremini enese Turus kuu tagasi püstitatud ilmerekordist), Helsingis 1500 mtr. Soome-Prantsuse maavõistlusel („mida kavatsesin jooksta 4 minutiga“) ja Pariisis 1000 mtr. 2.31,4 (selleaegne ilma-rekord), asus Nurmi talvepuhkusele.

Saades Helsingis koha joonistajana Sohlbergi metallitehase kontorisse, avanesid tal paremad harjutusvõimalused. Oktoobris katkestas Nurmi harjutused, puhates täielikult 3 kuud, isegi mitte võimeldes, nagu harilikult ja mitte hõõruda ennast lastes.

„Poolest jaanuarist 1924 algasid ettevalmistused olümpiaadiks. Minu harjutuskava oli neli-viis viimast aastat olnud sama, kuid harjutades Pariisi vastu, kus mind ootas suur kava, tuli mul kevadel muuta harjutuskava.“

„Jaanuaris ja veebruaris ei saanud külmade ilmade tõttu veel jooksta. Ei teinud ka käiguharjutusi hommikut, vaid alles töölt tulles kella 1 $\frac{1}{2}$ ajal peale lõunat. Katsin siis 10—25 km. võrdlemisi nobedalt, 7 minutit kilomeeter. Pestes enese higist, tegin võimlemisharjutusi oma hariliku kava järel.“

„Märtsikuus hakkasin ka jooksuma. Käigu- ja võimlemisharjutusi tegin nüüd hommikut, kohe kui olin tõusnud ja joonud kohvi. Lõpetades võimlemise, lebasin

veel ühe tunni. Hommikueinet sõin kell 11; see oli keskmine, mitte väga tugev. Pealelõunati olid siis jooksuharjutused, endisel kombel. Alguses jooksin maneeshis, lume sulades siirdusin murdmaale ja maanteedele. Jooksuharjutuste järel oli kolm korda nädalas 1—1 $\frac{1}{2}$ -tunniline massaash, mille järele läksin sauna.“

„Maikuus hakkasin kõvemini harjutama. Käigu- ja võimlemisharjutused olid endiselt hommikut, nagu märtsis ja aprilliski. Umbes 1 $\frac{1}{2}$ tundi nende järel tegin päeva esimesed jooksuharjutused Turu spordipuustikus. Kõigepealt tegin 80 kuni 400 mtr. pikkusi spurte täie võistlus-hooga. Kohe nende järele jooksin rajal 1000—1500 mtr. keskmise hooga: 1 km. umbes 2.50, 1 $\frac{1}{2}$ km. 4.30—4.35. Vast nende harjutuste järele sõin hommikust. Siis järgnes lühike puhkus.“

„Peale lõunat olid teised jooksuharjutused, mille kandvam osa oli 10—25 minutit kestev murdmaa paraja hooga, 1 km. — 3.10. Murdmaajooksu keskel jooksin spordiväljalt läbi ja tegin 500—600

Paavo aastasena.

mtr. pikkusi spurte. Murdmaajooksu lõpetades tegin kohe jooksurajal ringi või paar kõva hooga, 60—65 sek. 400 mtr. kohta. Jooksu järele võtsin kohe massaashi. Kaks või kolm korda nädalas käisin saunas.“

„Saunast tulles (teistel päevadel öhtuse massaashi järel) sõin lõunat — ja lõpuks oli öhtul veel tund või paar käiku, 1 km. — 9 min. Magama heitsin järjekindlalt kell 10—11.“

„Nii kestis see kuni ärasõiduni Pariisi. Muud harjutuskava mul ei olnud. Seda sooritades olin juba kevadel oma elu parimas vormis. Siis juhtus aga äpardus, mis peaaegu pidi minu Pariisi sõidu luhta ajama.“

„Võtsin osa Turun Urheiluliitto omavahelisest 7 km. murdmaajooksust. Üsna lõpus, vaevalt paarsada meetrit finishist, kukkusin libedal metsateel. Vigastasin kaunis raskelt parema põlve. Sain auto ja sõitsin haigemajja, kus arst haava kinni õmbles. Kolm-neli päeva olin täielikult voodis ja nädala päevad ei saanud mingit harjutust teha. Teine nädal katsusin juba veidi vend Martti poksipalli taguda. Muidu ei harjuta ma käsa, kuid nüüd, kus jalgadel võimata liikuda, oli tarvis ülemisele kehale ometigi mingit tööd anda.“

Visa hingega, nagu Nurmi on, pääsis ta tugeva hõõrumisega jälle paari nädalaga jalgele, kuid Pariisi olümpiaad paistis talle nüüd sünges värvis. Ta tuttavad räägivad, kuidas Nurmi lonkinud Turus ahastunud näoga, teine jalg kange. Kui Nurmi kõvasti jälle harjutama hakkas ja teinegi jalg haiget sai, noomis teda ema ja käskis harjutused nurka heita. „Ei see nüüd tähenda, olgu kas või otsast ära jalg,“ pomises Paavo pahaselt.

„Vast juuni lõpus saavutasin jälle sarnase vormi, nagu see oli olnud mul enne äpardust. Muidu oleks Pariisis saanud kindlasti paremaid tagajärgi. Kaks ja kolm nädalat peale vigastamist, kui haav oli juba kinni kasvanud, ei suutnud ma 400 mtr. jooksta kiiremini kui 64,0 ja 800 mtr. 2.12,0, kuigi viimaseni pingutasin. Pikemaid maid ei jaksanud üldse jooksta. Pidin juba käega lööma Pariisi harjutuste peale.“

„Kannatasin siiski alavormi välja ja hakkasin võimalikult kõvasti harjutama. Soome olümpia mängude katsevõistlustel ei olnud veel mingis vormis, kuigi püüdsin kõigest väest.“

Esimesed katsevõistlused olid Helsingis 24. mail, kus jooksti 1500 mtr. Halva vormi tõttu ei pääsnud Nurmi alla 4 minuti, vaid võitis kuidagi ajaga 4.00,5, kuna noor Frej Livendahl jäi ainult 1 $\frac{1}{2}$ sek. maha ja temast juuksekarva võrra G. Jansson. Järgmisel päeval võitis Nurmi 3000 mtr. 8.41,5; 2. S. Tala 8.53,6, siis E. Katz ja F. Lievendahl.

Katsevõistluste järele tõusis varsti Nurmi vorm ja ta teatas Helsingin Kisa-Veikot'ile, et kui need korraldavad võistlused, siis võtab Nurmi neist osa ja atakeerib ilmerekorde. Kisa-Veikot korraldaski 19. juunil võistlused. Et näha, kuidas Nurmi suudab Pariisis jooksta, korraldati võistluste kava sarnasena, nagu sealgi, 1500 mtr. jooksule järgnes 50 minuti järele 5000 mtr.

Esimesel maal jooksis Nurmi enesegi meelest liiga kõvasti. Esimene 400 läks 57,3. Siis tasandas ta hoogu ja järgmise aeg oli 63,7, kolmas 65,0. Terve jooksu-maa kattis ta 3.52,6 — uus hiilgav ilma-rekord. Järgmised mehed olid: A. Peussa 4.00,9; J. Luoma 4.01,6, G. Jansson 4.01,7 — nende parimad saavutused elus. Kui Nurmi ei oleks nii kõva algust võtnud ja teised mehed oleksid enam konkureerida suutnud, oleks aeg võinud veel mõne sekundi võrra paraneda.

Nurmi kavatses ainult 1500 mtr. rekordi purustada ja 5000 mtr. jooksta keskmiselt, kuid ta üllatas isegi enese, kui ka 5000 mtr-is purunes rekord suurepärase ajaga 14.28,2. Ringide ajad olid (400 mtr.) — 67,4; 69,0; 69,1; 69,5; 71,2; 71,3; 70,0; 71,4; 70,5; 70,6; 71,2 ja lõpu 200 mtr. 32,1. Järgmine mees T. Berggren jooksis esmakordselt elus alla 16 minuti — 15.57,8.

Nurmi tähendas ise võistluste kohta: „Ei olnud sugugi erilist nende võistluste vastu valmistanud. Nende järel olin juba enda peale kindel ja panin viimased nädalad rõhku 10.000 mtr-le, mida tahtsin Pariisis jooksta. Usun, et oleksin Pariisis suutnud alla 30 minuti jooksta.“

(Järg 8. leheküljel.)

Paavo Nurmi.

(7. lehekülje järg.)

Teekonnalt Pariisi, Nässjöst, Rootsist, saatis Nurmi postkaardi Soome: „Jalg on üsna paha, see ei parane mul vist muidu kui puhkusega.“

Kuid ega's see nüüd tähendanud, olgu jalg kas või otsast ära — ja kui võistlused algasid Colombes'i staadionil, imetlesid Ameerika ja Inglise ajalehemehed avamis-päeval „Soome sajamehelise vägevakujulise meeskonna marssi, kes jättis kõige valdavama mulje“. Meeskonnast puudus siiski pidupäeval Soome parim mees, sest Paavo Nurmi kell näitas just harilikku harjutustundi, mida ükski paraad ei tohtinud rikkuda.

Pariisi saabudes kadus Nurmi kärsitus, jalg paranes ja meeleolu tõusis. „Pariis on ju vana tuttav ja prantslased on head sõbrad meile. Nad ei keela tunnustust kellelegi, kes seda väärrib. Ka korraldus oli väga hea, ei olnud sugugi võrreldav Antverpeniga. Söök oli ainult veidi kehvapoolne, mis ei annud täit jõudu.“ Kuid jätkus sellestki Paavo jõust...

(Järgneb.)

Ping-pongi maailmast.

Tuleb jälle aeg, kus spordisünnimused vabas õhus lõpevad, ping-pong meelivaldavaks ajaviiteks — spordiks saab. Välismaadel käib praegu kõva ping-pongi vägede organiseerimine ja koondumine suuremateks ettevõteteks.

Möödunud talvel moodustati Berliinis rahvusvaheline ping-pongi liit. Asutajate hulka kuulusid Saksa, Inglise, Austria, Ungari ja Tšheho-Slovakkia. Otsustati korraldada siis ka

maailma esivõistlused

tänavu aasta detsembris, mille läbiviimine Londoni Table Tennis Association'ile usaldati. See on neil päevil saatnud kutsed laiali järgmistele rahvustele: Austria, Tšheho-Slovakkia, Inglise, Saksa, Ungari, India, Rootsi ja Wales. Osa saavad võtta ka need rahvused, kes kuni 1. novembrini endid korraldajale üles annavad.

Võistlus algab Londonis 5. detsembril ja sisaldab järgmised alad:

1. rahvusvaheline meeskonnavõistlus (3 meest igas grupis);
2. rahvusvaheline meeste üksikmäng;
3. rahvusvaheline naiste üksikmäng;
4. rahvusvaheline meeste paarismäng;
5. troostivõistlus.

Ühenduses maailma esivõistlustega tuleb Londonis pidamisele ka üleilmaline ping-pongi kongress, mis töötab välja täpsemad ping-pongi määrused ja määrab kindlaks suuremad rahvusvahelised matshid, järgmise maailma esivõistluse pidamise koha jne.

Lloyd George ja ping-pong.

Ping-pongi vastu valitseb Inglismaal ja Walesis enorm huvi. Cardiff on Walesi ping-pongi meeste tsentrum ja London Inglise. Võistlus nende kahe vahel on väga tugev ja seniseni on londonlased tänu India üliõpilastele, võitjana püsinud. Lloyd George näitab väga suurt huvi ping-pongi vastu ja on ennast teistkordselt lasknud Walesi ping-pongi liidu esimeheks valida. On väga tõenäolik, et ta maailma esivõistlustele tuleb peakohtunikuna tegutsema.

— Marino Bosio, euroopameister kergekeskaalu poksis, lõi Milanos punktidega senist Itaalia meistrit Bruno Fratinit keskaalus ja võitis selle tiitli.

Eesti jalgpalliliidu otsus 11. oktoobril 1926. a.

I.

Karistada 1- (ühe-) aastase diskvalifikatsiooniga (võistluskeeluga) Nõmme spordiselts Kalju mängijat Alfred Hansu p. Mikkerit ebakorrektses ülesastumises eest vahekohtuniku kandidaadid H. Räästas'e vastu TJK — Kalju vahelisel mängul 30. augustil s. a. Karistus arvata kuni 30. VIII. 1926. a.

II.

Karistada vältumiriis 10. oktoobril s. a. osavõtnuid järgm. ümberregistreerimata mängijaid diskvalifikatsiooniga (võistluskeeluga) kuni 1. juulini 1927. a.:

Angerjas, Heinrich, Priidiku p. — s.-s. Olümpia,
Vellart, Harald, Karli p. — s.-s Olümpia,
Silberg, Vladimir, Jon. p. — s.-k. Meteor,
Vellmann, Bernhard, Tõnise p. — Ü. E. N. Ü. T. O.

III.

Eesti spordiselts Kalevi Mängijale H. Räästas'e avaldada noomitus ebakorrektses ülevõitdamises eest staadionil, vältumiriis 10. oktoobril 1926. a.

IV.

Avaldada järgmistele seltsidele: Nõmme spordiselts Kalju, Spordi Klubi Siirius ja Tallinna Spordiring Võitleja, — noomitus hoiatusega, selles, et tähendatud seltsid vältumiriisil jalgpallis 10. oktoobril 1926. a. esinesid ümberregistreerimata mängijatega ja eksisid liidu määruste § 10 ja § 12 vastu.

Tallinnas, 13. okt. 1926. a.

A. Luugenberg,
Eesti Jalgpalli Liidu esimees.

J. Reinans,
Liidu sekretär.

Meredith Saksa spordist.

Dr. Peltzeri võitude puhul kirjutab J. E. Meredith, endine 800 mtr. ilmameister, praegune ajakirjanik, Ameerika lehtedes, et Peltzer ilma kahtlusega 400—1500 meetrini parim jooksja on, keda maailm seni näinud. Meredith usub, et kui Peltzer suudab oma vormi hoida, 1928. aastal Saksamaale kaks või isegi kolm olümpia kuldmedalli toob, sest ei Ameerikal ega Inglismaal ei olevat mehi, kes tõsiselt temaga konkureerida võiksid.

Ka Saksa sprintereid kiidab Meredith, kuigi ta arvamisel on, et Ameerika ekstraklass veel Körnigi, Cortsi, Weget ja Houbeni taltsutada suudab. Üldiselt tulevat võidu küsimus kergejõustikus Amsterdamis päämiselt Ameerika ja Saksa vahel otsustamisele.

Jalgpall Võrus.

Vaatamata tugevale vihmale, saabus püha-päeval Tartu Kalevi jalgpallimeeskond autol Võru, et võistlust Võru koonduse vastu pidada. Võistlust oli vaatama kogunud haruldaselt rohkest rahvast, nagu selgus, oli müüdnud 476 pääsetähte 10.730 marga eest.

12. min. lööb Tartu Kalevi kesktermaja väravaelest rütemisest 1:0, kuid see tasutakse 72. min. võrulase poolt penaltyst. Sadu muutub niivõrd suureks, et mäng 75. minutil katkestada tuleb. Tartlased tahavadki võistluse pooleli jätta, kuid võrulased on hcos ja tahavad töö lõpuni viia. Tugeva vihma all minnakse uuesti väljale. Pall püsib pea kogu aja tartlaste värava all, kus võrulaste oli rida väravavõimalusi, kuid õnn ei naeratanud. Vahekohtuniku Leetsi, Tartu, lõpuvõitel on seis ikkagi 1:1.

Nikolai Kulbasi 10 a. sporditegevuse juubel.

10. oktoobril pühitses Narvas häst tuntud vanem sportlane, üliõpilane Nikolai Kulbas oma sporditegevuse 10 aasta juubelit.

Tema auks korraldasid sel päeval Narva sportlased omavahelise koosviibimise.

„Koka“ Kulbasi teened spordi alal on suured. 1916. a. astus ta linavabriku 1. meeskonda ja sest ajast algabki tema sporditegevus, mida ta edukalt vahetpidamata siia saadik on edasi kannud. Esmalt tegutses Võitleja B meeskonnas, siis rida aastaid Narva Kalevi A meeskonnas vanemana. 1920. aastal astus Tartu NMKÜ, kus harrastas volleyd, basketi, võimlemist ja spordis kolmekuulised poksikursused hra Harlampjevi juhatusel. Lühikese aja jooksul tõusis ta Tartu paremate sportlaste hulka volley ja basketpalli mängudes. Esitas mitmekordselt Tartu üliõpilaskonna võistlustes Tallinnas, Narvas ja Tartus. Sel ajal hakkas ta ka tennist ja jalgpalli harrastama. Astus akadeemilisse spordiklubisse ja tegi sõidu Riiga, esitades üliõpilaskonna mees-

konda. Igal alal on ta saavutanud suurel arvul diplome ja auhinde.

Kergejõustiku tagajärgedest oleks tähendada temal: 100 mtr. 12,4, kaugus 5,36, kõrgus 1,55; kolmik 10,98, ketas 37, kuul 9,89, oda 39.

Narva uuesti asudes, asutas ta esimesed volley- ja basketmeeskonnad. Ühtlasi tegi ta ka organiseerimistööd seltsides. Eriti raske oli algus. Tal tuli väga palju vaeva näha, enne kui Narvas midagi sai läbi viidud. „Koka“ Kulbas on Narva meister ujumises lühikestes maades, Narva volley ja basketi meistermeeskonna kapten. Tartu ja Narva sportlaskonnas tuntud kui aateline sportlane, kes hoolas oma sihi vastu. Ta on ka peaaegu kõigil võistlustel kohtunikuna või organiseerijana.

Jääb ainult soovida, et niisugune tubli jõud spordipöölul, kui seda on „Koka“ Kulbas, jääks töötama veel kauaks sinna.

Spordiäri RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

O/y.

Urheilutarpeita

Helsingis.

Ilmakuulsad spordivahendid nagu odad, kettad, naelkingad, jalgpallisaapad jne. saadaval

Tallinnas, o-ü. ESTO,
Tallinn, Pikk t. 47.

Tartus, E. V. JÜRGENS,
Tartus, Vana t. 17.

O.-ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tän. 47,

Telefon 10-02,

on kõige täielikum ja suurem kodumaa spordiriistade kauplus.

Soovitab ainult esimese järgu headuses tarbeid kodu- ja välismaade parimatest tehastest. ::